

המועצה לגנים לאומיים ושמורות טבע

כ"ז באייר תש"פ
21 במאי 2020

סיכום ישיבת המועצה לגנים לאומיים ושמורות טבע

מספר 172 מיום 21.5.2020 - בזום

השתתפו החברים:

פרופ' ערן פייטלסון – יו"ר המועצה
גבי יעל אולק – נציגת ציבור
ד"ר יובל ברוך – רשות העתיקות
מר עודד וינר- נציג ציבור
פרופ' נורית ליסובסקי - הטכניון
ד"ר אינג' רותי פרום אריכא – משרד החקלאות
אדר' שירי פונדומינסקי – משרד הבינוי והשיכון
פרופ' נגה קרונפלד-שור – אוניברסיטת ת"א
פרופ' חיים קיגל – הפקולטה לחקלאות
גבי תמר רביב – המשרד להגנת הסביבה

מוזמנים:

מר שאול גולדשטיין – מנכ"ל רשות הטבע והגנים
מר יוסי שכטר – מנהל חטיבת מורשת ונוף, רשות הטבע והגנים
גבי ענת יציב – מנהלת אגף מקרקעין, חטיבת מור"ן, רשות הטבע והגנים
גבי תמר כפיר – מנהל התכנון
גבי אורלי זיו – משרד התיירות
מר אסף זנזורי - רכז מדיניות תכנון, החברה להגנת הטבע
גבי אילנית זלינגר – ראש תחום תכנון מפעלים, משרד הבטחון

סדר יום

1. הודעות יו"ר

2. דיון חניוני לילה

3. תמ"א 1: הצגת תכנית המתאר הארצית החדשה המחליפה את תמ"א 8.

4. תכנית 303-0792911 : **חוף הבונים-פנאי ונופש לציבור**: נדרשת התייעצות עם מועצת גנים לנושאים הבאים בפרק המוגנים בתמ"א 1 : לעניין חניון לילה בשמורת טבע לפי ס' 4.2.2.5.א בתמ"א, לעניין שימושים ובנייה בגן הלאומי לפי ס' 5.2.2 בתמ"א.

5. תכנית מס' 255-0451732 : **שמורת טבע נחל אוכס הרחבה** : התייעצות עם המועצה לגבי הרחבת שמורת הטבע והמלצת המועצה לאכרזת השמורה בשטח של כ- 1,286 דונם.

6. תכנית מספר 261-0630756 : **כפר מנדא – הרחבה מזרחית צפונית**: מבוקש שינוי ייעוד של כ- 57.7 דונם משמורת טבע בתמ"א 1 לטובת שכונת המגורים.

7. תכנית מספר 257-0381135 : **מתחם 4 יפיע**: נדרשת התייעצות עם מועצת גנים מאחר שהתכנית חופפת לשטח שמורת נוף בתמ"מ 9/2, נדרש אישור לשינוי ייעוד לפי סעיף 7 בתמ"א 8.

1. הודעות יו"ר

תודה לעודד שהחליף אותי בישיבה הקודמת.
יואב שגיא פורש מהמועצה. אסף זנזורי מועמד להחליפו. יש לעשות את התהליכים. יואב לא יכול היה להצטרף היום ולכן נפרד ממנו הישיבה הבאה.
ברכות ליעל אולק שנבחרה להיות האקולוגית של עיריית חיפה.
עם הקמת הממשלה ומינוי שרה חדשה אני מקווה שנצליח למלא את המינויים החסרים.
ישיבה זו נערכת בזום – לכך יש יתרונות וחסרונות. קשה לקיים ישיבות ארוכות אך נחסך הצורך לכנס את כולם מכל קצוות הארץ למקום אחד. לאור זאת ננסה לשנות את המתכונת לישיבות קצרות יותר אך תכופות יותר.
בגין העובדה שהתבטלה ישיבה בשל הקורונה הצטברו הרבה תכניות. אי לכך לא נדון בכולן היום ונקיים ישיבה נוספת בעוד כחודש.
בישיבה היום יעלו בעיקר נושאים עקרוניים, חוף הבונים והתכניות שבסוף מתקשרות לתמ"א 1.
בישיבה הבאה נעלה את העדכון לגבי הרכבל.
מגיפת הקורונה איתגרה את רט"ג. מבקש משאול גולדשטיין להציג את ההתמודדות של רט"ג בתקופה לא פשוטה זו.

מר שאול גולדשטיין - מנכ"ל רט"ג:

מסוף פברואר תחילת מרץ התחלנו עם תכניות למצב הקורונה. מה- 18.3 הושבתו האתרים בהוראות משרד הבריאות.
היו הספקים יפים מאד בשטח. המשטרה שיתפה פעולה. נושא התקציבים: הרכב השכר של רט"ג שונה ממשרדי ממשלה. אצלנו המשכורות משולמות מהתקציבים שמקבלים ומהכנסות עצמאיות.
מהיום הראשון עצרנו את הפרויקטים. מה שלא היה חובה - בוטל. אנו במתווה רזה של העסקה.
הטבע והשטחים הפתוחים – ראינו חזרה של הטבע. לפני כשבועיים נפתחו השמורות.
עשינו מתווה איך להחזיר הכל לפעולה. עשינו מערכת הזמנות דיגטלית. מערכת זו נותנת לנו אינפורמציה על שעות עומס באתרים. המערכת הזו יכולה לייעל את המערכת. לציבור המערכת מעניקה שירות יותר טוב.
עדיין יש לצערנו מספר סעיפים בהגבלות שלא מאפשרים פעילות.
אנחנו נכנסים לעונת השרפות. עד עכשיו נשרפו כ- 20,000 דונם. בכל הנחלים בצפון התגלו ערכים גבוהים של זיהומים. שמים תצפיות כדי לברר.

פרופ' ערן פייטלסון:

מודה לשאול ולמאמצים שנעשו. מערכת הזמנות דיגטלית זה כלי ניהולי. במקומות אחרים בעולם הרבה מאד אתרים מנוהלים בעזרתה, כי כך ניתן להגביל את המבקרים בהתאם לקיבולת. ככל שהאוכלוסייה גדלה ניתן לצפות ללחץ מבקרים שילך ויגבר, ועל כן יהיו יותר אתרים שיצטרכו לנהל אותם עם מגבלות של הגבלת קהל.

2. חניוני לילה

מטרת הדיון : דיון עקרוני

פרופ' ערן פייטלסון:

נתקלנו בנושא של חניוני לילה בישיבות קודמות. מה שחסר לנו זו תמונה כוללת. חסרים לנו אמות מידה לבחינת חניוני לילה שמגיעים אלינו. מעבר לכך, תמ"א 1 מחייבת שיגיעו אלינו חניונים. על כן ביקשנו לקיים דיון עקרוני בו תוצג מדיניות רט"ג בנושא.

מר שאול גולדשטיין – מנכ"ל רשות הטבע והגנים:

כ- 30 מיליון אנשים פוקדים את האתרים שלנו בשנה. הביקוש עולה משנה לשנה, גם באתרי הטבע וגם באתרי המורשת. קליטת קהל ברמות שמחייבות אותנו להערכות ומענה הולם. הרשות הנה גוף התיירות מס' 1 במדינה.

משרד התיירות עורך בדיקות שביעות רצון. אנו מאמינים בחינוך והדרכה. אבל הדבר שהכי מקשר אדם לטבע זה לינת לילה. עשינו תכנית אב לחניוני לילה. בישראל עובדים במשטר של איפה מותר ואיפה אסור. פיתחנו מערכת שלמה של חניונים. יש שלוש רמות של חניונים.

ברמה הנמוכה ביותר (רמה ג') ברוב החניונים יש רק שלט ומשטחים. החניון החינמי השני (רמה ב') הוא עם שירותים. שירותים אקולוגיים, נקי ללא ריח. יש לנו צוות בדרום שמחליף מים כל 3 ימים. בכל חניון קיים עוקב מים לשתיית מים. זה פרויקט שהתחלנו בו ועובד טוב.

בסוג השלישי של חניונים (דרג א') יש כל השירותים שצריך. חנות שירות, אוהלים בדואיים, השכרת מזרונים, השכרת עץ למדורה. קיימים 20 חניונים בתשלום. כיום קיימים 18 חניוני לילה פעילים (יש כאלו שסגורים עד להסדרה).

כמות זו לא מספיקה. אופי התיירות לישראל השתנה ל FIT. רוצים להוזיל שהייה ולכן יש עלייה בדרישה. גם יותר ויותר ישראלים גילו את החניונים.

במישור התכנוני בתיקון 4 לתמ"א 8 הוכנסו חניוני לילה בשמורות. נכתב שאם יהיו עוד צרכים נוכל לפנות לוועדות התכנון ולקבל אישורים לחניונים נוספים. כיום ובחשיבה לעשור הקרוב אנו צמודים לחניונים הקיימים (הן בפועל והן מבחינה סטטוטורית).

יש לפעמים שבאים אלינו עם דרישה של משרד החינוך. בוחנים באזור עין גדי להקים חניוני לילה. רוצים לתת שירות. חניוני לילה הם בעינינו הפנינה. יש הרבה חניונים פרטיים. מבחינת גודל, היקף, אין רשת חניונים פרטיים, ורובם קטנים מדי לקבוצות גדולות כגון בתי ספר. הם גם לא מעוניינים לקבל בתי ספר, שכן זה פלח הפסדי. אבל לדעתנו יש חשיבות ערכית במתן מענה לבתי ספר.

אדר' זוהר זכאי - מרכזת תכנון סטטוטורי, חטיבת מור"ן, רשות הטבע והגנים:

מציגה מתוך מצגת:

- מציגה את מפת חניוני הלילה של הרשות. ברשות הטבע והגנים קיימות 3 רמות פיתוח לחניוני לילה:
- חניון ברמת פיתוח מלאה (דרג א') - כולל מגורי צוות, סככות לינה בקבוצות, מטבח קצה, כיתת לימוד, סככות צל, מתקני פיקניק, שירותים ומקלחות קבועים, חשמל, מים, מזנון ועוד.
 - חניון ברמת פיתוח חלקית (דרג ב') - כולל לינה באוהלים, בניית קירות אבן נמוכים ועבודות עפר, לעיתים שירותים.
 - חניון ללא פיתוח ("חניון שלט" - דרג ג') - אזור מותר ללינה ללא כל פיתוח מלבד שילוט.

פועלים 18 חניוני לילה דרג א' בפריסה ארצית.

כ- 12,000 לנים בו זמנית בחניונים אלה. סה"כ לנים בהם כ-450,000 בשנה.

בפילוח ארצי: 70% לינות של פרטיים, 30% לינות של קבוצות.

רובן של הלינות הן לינות שטח.

5% מכלל הלינות הן בחדרי מלווים, 11% באוהלי קבוצות.

בנוסף קיימים כ- 120 חניונים ברמת פיתוח ב' או ג' - לנים בהם כ- 400,000 בחניוני הדרום וקרוב ל- 75,000 לנים בצפון ובמרכז.

לחניון הלילה תפקיד משמעותי בקירוב הציבור למטרות הרשות. זהו כלי ראשון במעלה לניהול שטח בהיבט של שמירת טבע וערכים. הם משפרים בטיחות, בצד הקניית ערכים, החזרת הציבור, והנוער בפרט, לטבע וכד'.

חניוני הלילה של רט"ג נותנים מענה לאורך כל ימות השנה ללא קשר לכדאיות כלכלית. המחיר שווה לכל נפש, ללא סגירה לאירועים פרטיים, במקומות בהם אין מענה על ידי השוק הפרטי. הגבייה היא בדרג א' ולעיתים בדרג ב' בהתאם לנקבע בתקנות

גב' רעיה שורקי - מנהלת חטיבת קהל וקהילה - רשות הטבע והגנים:

המחירים של חניוני לילה שונים כי המחיר מקפל בתוכו את מחיר הכניסה לאתר.

מי שיש לו מנוי - משלם רק את הלינה. קיים מחיר שונה למנויי מטמון.

(שאלה): נעשית בדיקה רצינית של ההשפעה של החניונים על הסביבה?

תשובת מר גלעד גבאי: הסתיים מחקר.

מר אסף זנזורי: מדובר על כמות תאורה ולחץ באזור רגיש. מדובר במעין ישוב קטן בשמורות טבע.

אדר' זוהר זכאי:

ב- 2008 הייתה החלטת ממשלה לעידוד תרבות הפנאי והנופש בחיק הטבע. מתוכה הוקם צוות של שותפים. התחיל איסוף מאסיבי של נתונים. נעשה ניתוח של מצאי חניוני לילה פרטיים וציבוריים. נדרשה הגדלת ההיצע בכל הארץ. מטרת העבודה:

א. הגדלת ההיצע:

- ליצור היצע גדול ככל האפשר של חניוני לילה המותאמים למטייל העצמאי, מגוון ככל האפשר, וקרוב בהתאם לרגישות השטח, למשאבי טבע נוף ומורשת.
 - להתאים את הפריסה של חניוני הלילה המותאמים לקבוצות גדולות למאפייני הטיולים במרחבי הטיול השונים, ולהתאים את התנאים הפיסיים בחניונים אלה לדרישות השוק המוסדי.
- ב. **הגדלת הביקוש:** להגדיל את הביקוש לחניונים לילה בכלל והחניונים המצוינים למעלה בפרט, על ידי מטיילים עצמאיים ישראלים ותיירים.
- ג. **שיפור האיכות:** להתאים את דפוסי ניהול החניונים, ולהשפיע על התנהגות הלנים בחניונים ובהתאם לכך לתכנן את אופי ומיקום החניון.

המסקנות מתוך העבודה הזו:

- לא קיימים (כמעט) חניוני לילה גדולים המנוהלים על ידי הסקטור הפרטי.
- לא קיימים (כמעט) חניוני לינה בחיק הטבע המנוהלים על ידי הסקטור הפרטי.
- לא קיימים חניוני לינה באהלים על חוף הים המנוהלים על ידי הסקטור הפרטי.
- הסקטור הפרטי והסקטור הציבורי מתמקדים בחניונים בגודל בינוני – "כמעט כל החניונים הציבוריים ללא פיתוח או ברמת פיתוח חלקית, וכמעט כל הפרטיים ברמת פיתוח מלאה או מיוחדת".

חניונים בינוניים זה סדר גודל של מעל 300 איש.

התכנית הציבה תחזית לינה בחניוני רט"ג עם צפי שכל שנה יחול גידול של 10%. בפועל יש עלייה בלינות מעל הצפי. כמו כן התכנית סברה כי ילוננו יותר קבוצות מאשר משפחות. היחסים היום מעט אחרים.

המצב בפועל – הביקוש הולך וגדל לאורך כל השנים למרות הגבלות מכסות, אירועים ביטחוניים וכד'.
שאלה: מה בנוגע לבי"ס שדה?

תשובה: בתי ספר שדה בנויים רק לקבוצות בינוניות. לא כולם קולטים בתי ספר. יש מקום לעשות שת"פ עם בתי ספר שדה. אם אין לחל"ט יכולת להקים חניוני לילה גדולים רט"ג יעשו כן.

גב' אורלי זיו: אין לבתי ספר שדה מספיק שטח.

מר שאול גולדשטיין: החל"ט מיעדים שטח שלהם ליעודים אחרים. לדוגמה בעין גדי, הר מירון.

אדר' זוהר זכאי:

קיימים מספר חניוני לילה גדולים שמנוהלים ע"י השוק הפרטי. ניתן לראות בברור כי איפה שניתן מענה ע"י השוק הפרטי אנחנו קיימים פחות.

מתוך הגדרת תמ"א 1 לחניון:

חניון מטיילים: שטח המשמש לקליטת מטיילים בחיק הטבע הכולל מתקנים לשהייה, כגון: ספסלים ושולחנות, ברזיות, חניה והצללה, **לרבות לצורך לינה** ללא בינוי.

חניון לילה: חניון מטיילים הכולל גם את המתקנים והמבנים הנדרשים ללינת שטח.

בהקבלה: חניון מטיילים בו ניתן לישון. חניון דרג ב' ו ג' וחניון לילה – חניוני דרג א' (אותם 18 חניוני לילה). פירוט החניונים הקיימים והמוצעים מוצג בטבלה.

דרום		מרכז		צפון	
מוצע	קיים	מוצע	קיים	מוצע	קיים
*ניצנה	ממשית	*סדני עלי	מקורות הירקון	עין צנובר	*יהודיה (סגור זמנית)
*שבטה	*מצדה מערב	בית גוברין	אשקלון	*בניאס	אכזיב
*שידרי/בורות לוג	*תל ערד		עין חמד	קיסריה	חרשת טל
	חי בר		*קסטל	*חוף הבונים (דרג ב')	מעייין חרוד
	אשכול		*נחל אלכסנדר		גן השלושה
	בארות				נחל עמוד
					כוכב הירדן
					משמר הכרמל
					מבצר יחיעם
					*חומימה
3	6	2	5	4	10

אם ננתח את הטבלה אנו מדברים בסיכומו של דבר על:

- 3 חניונים חדשים במחוז צפון שאינם קיימים היום בפועל, מתוכם המועצה כבר דנה ואישרה שניים (עין צנובר וקיסריה) ונותר לדון רק בבניאס.

- 2 חניונים חדשים במחוז מרכז שאינם קיימים בפועל מתוכם המועצה כבר דנה ואישרה את בית גוברין. נותר לדון בסדני עלי (מחנה רשף).

- וכן 3 חניונים חדשים במחוז דרום: ניצנה, שבטה ושידריה.

למעט 4 חניונים קיימים ומוצעים בשמורות כל החניונים הנם בגנים לאומיים.

מר גלעד גבאי – מנהל מחוז דרום, רשות הטבע והגנים :

מחוז הדרום מתאפיין בשטחים הפתוחים הגדולים. רוב השמורות הגדולות בארץ נמצאות בדרום. בסך הכל כ-5.5 מיליון דונם. האתגר הגדול הוא למצוא את הדרך לשמור על הטבע תוך פיתוח הטיילות והתיירות ולאפשר פיתוח כלכלי לקהילות במרחבים השונים. בשנת 2019 – ביקרו בנגב כ-6 מיליון מבקרים. התיירות הופכת לענף כלכלי מרכזי בדרום. יש להיערך ברטי"ג איך למצוא את שביל הזהב של פיתוח עם שמירת הטבע. אלו הכלים שאנחנו מגבשים כדי לשמור על האיזון.

חניון בארות – יש פיתוח שהוא שומר טבע. אם הלנים פה הם לא במקומות אחרים. תודות לחניון החיכוך עם לנים בשטח ירד. אנשים מקבלים שירות טוב והטבע נשמר. אנשים רוצים לבוא למקום מוסדר, לכל שלושת הדירוגים של חניונים. זה עובד טוב במקומות בו הם קיימים. בשנת 2019 השתוונו 50/50 בין בהיקף תיירות חוץ לתיירות פנים. הצרכנים מגוונים. בסופו של דבר זה כולם. לכל אחד יש צרכים שונים. שייהנה וישמור על הטבע. **מר שאול גולדשטיין** : חשוב לראות את האבנים הקטנות בשולי הדרכים. זה הופך להיות תמרוך. אם חניית אוטובוסים מוגדרת. אמצעים פיזיים מכוונים את הקהל. **מר גלעד גבאי** : שירותים אקולוגיים מוצבים בחלק מהחניונים. יש תהליך חשיבה לפי מצב קיים של תנועות המבקרים. תמיד יהיה טרנד חדש, אך תשתיות טיילות קיימות. כך שומרים על כושר נשיאה אקולוגי וחברתי.

שאלה : איפה הרגישות האקולוגית של כל חניון?

מר יוסי שכטר : השלב האקולוגי הוא חלק מהליך התכנון. אם לא עובר אקולוגיה זה לא עובר הלאה.

שאלה : זה משוקלל עם גודל החניון?

תשובה : חד משמעית כן.

מר גלעד גבאי :

שמורות פתוחות קולטות קהל מודל מוצלח שאנחנו רוצים להרחיב אותו לאזורים נוספים – נושאים נוספים הם חיזוק החיבוריות בין מרחבי הטיול ובין החניונים והאתרים ומסלולי הטיול, אנחנו רוצים לפתח גם תחבורה ציבורית, שניתן יהיה להנגיש גם לאלו שמגיעים ללא רכב פרטי. מנסים להעביר ראשי מסלולים רגליים למקומות יותר נגישים לתחבורה ציבורית. מטיילים צורכים מידע בכל המדיות, התמחות והפרדה לקהלי יעד מגוונים, אמצעים דיגיטליים למידע. כך שניתן יהיה לתכנן טיול בצורה מיטבית מראש, מנסים לזהות ולתת מענה לצרכים של כל אוכלוסייה.

מגמות בתהליך החשיבה – החידוש והפיתוח.

כל תכנית מקבלת עוד לפני שלב ההכרזה נספח בנושא הטיילות. אמצעי הנגשה.

התאמת מרחבי הטיילות לתנועות המבקרים במרחב – כיום, ובהתחשב במגמות הצפויות.

מתאימים את מרחבי הטיילות לתנועות המטיילים במרחב. וזה עובד.
יש הרבה מגוון וכל אחד יכול להרכיב את הטיול שהוא רוצה.
מנגנון של ניהול וויסות מטיילים הוא מצוין. מרחב הטיילות הוא כלי לנהל שטח וכלי לשמור טבע.

קריטריונים למיקום חניוני לילה:

מגוון מסלולים, מרחק יום הליכה בין חניונים, קרבה לתשתיות, בטיחות ואקולוגיה.

מפת חניוני לילה ורמות פיתוח – מחוז דרום (מצורף כנספח):

כל חניון שנמצא פה הוא חניון דרג ג' שמשודרג לדרג ב'. כדי לתת שירות טוב יותר למטיילים.
מיקומם של חניוני דרג א' קיימים ומפותחים, כולם ממוקמים במרחב הטיילות. אין חניוני דרג א'
באזורים שהם שטח אש או במקומות בהם יש חלופות. לכן שם לא מקימים חניוני דרג א'.
חשוב לראות יחסיות בין דרג א' לדרג ג' ו-ב'.
הר יהורם – מחצבה נטושה – נקים חניון גדול כי במילא יש שם מחצבה גדולה. נעשית חשיבה.
חניונים שמתאימים במגוון.
בכל מרחב טיילות – אנו תמיד דואגים בחגים לשריין חניון אחד או שניים למשפחות. כך שומרים על
איזון במערכת של תיאום טיולים מול הקבוצות הגדולות ותנועות הנוער.
מרחב טיילות דרך המכתשים – רואים תכנית אב שנעשה למרחב והגדיר חניון ומסלול.
בסופו של דבר השטח מנוהל ומתוחזק.

דיון פנימי:

ד"ר יובל ברוך:

מבחינת פריסת חניוני הלילה – האם יש תמונה כלל ארצית? האם יש פילוח כלל ארצי? האם אין צורך
בחניון לילה גם בעיר ירושלים?
התרשמתי שחלקו של השוק הפרטי הוא קטן. האם הריכוז של חניוני הלילה בידי רשות ממשלתית
הוא נכון? האמירות הכלליות שנשמעו לגבי אי הצדקה כלכלית לתחזוקת חניוני לילה לא מגובה
בנתונים. עצם זה שיש כמה כאלה מעידה על אפשרות לקיים כאלה גם במסגרת השוק הפרטי. בוודאי
שבאזורים צמודי דופן ליישובים.

גב' תמר כפיר:

מצגת מאד מרשימה. הנושא הוצג בצורה טובה. אין ספק כי החניונים נדרשים כמענה לפנאי ונופש
בשטחים הפתוחים, אלא שהקושי אינו עם החניונים מדרג ב' וג', שאינם כוללים בינוי, אלא עם חניוני
הלילה, ודאי במקרים בהם ניתן מענה לקבוצות. זאת, לאור הקושי בתוספת בינוי בלב השטח הפתוח,
ודאי בשטחים ערכיים אלו. לעניין זה הוגבלו החניונים בשמורות הטבע בתמ"א 1, רק לאלו הכלולות
בנספח.

בכל הנוגע להוראות תמ"א 1 לגנים לאומיים נקבע כי תכנית הכוללת פעולות ושימושים נדרשת
להיוועצות עם מועצת גנים. לאור זאת יש מקום לקיים דיון לגבי התנאים והקריטריונים להקמתם,

תוך אבחנה בין אזורי ארץ, שכן אין ספק שהאפשרויות למענה בשטחים המיועדים לבינוי או בצמידות דופן להם במרחב הנגב שונה מזו הקיימת במחוז צפון. צריך גם לדון האם היעד של גנים לאומיים הוא להוות חניוני לילה משודרגים לקבוצות? זה בינוי בלב שטחים פתוחים שיש מקום לאשרו רק במקרים חריגים, על מנת לצמצם את הפגיעה בשטחים הפתוחים וברציפותם. חושבת שבמידת הצורך, יש לחפש חלופות בשטחים שהם לא מוגנים (שמורות וגנים), הנמצאים במרחב התיור/טיול.

גב' תמר רביב:

הייתי שותפה לגיבוש התכנית לחניוני לילה במסגרת החלטת ממשלה מ-2012 לנופש ופנאי בחיק הטבע.

אחד הנושאים שעלו כבר אז זה היה מקומו של המגזר הפרטי לעומת רט"ג בתחום זה. אחת הבעיות שעלתה הייתה שבשוק הפרטי שהם נתקלים בבעיות רגולציה רבות המקשות עליהם (כגון רישיונות עסק). עכשיו נראה שהפער בולט יותר - יש תחושה של העדר תחרותיות ומתפתח סוג של מונופול. האם הכיוון הוא שבסופו של דבר כל חניוני הלילה ינוהלו רק ע"י רט"ג כגוף של המדינה? ואם לא, מה התמריצים שנותנים למגזר פרטי?

בנוסף, האם רוצים שכל חניון יקלוט כמה שיותר אנשים מבלי לאפשר ויסות? בארה"ב למשל, הכל בהרשמה מראש.

יש צורך בהצגת תכנית אסטרטגית שלוקחת בחשבון שיקולים אקולוגיים וכושר נשיאה של החניונים. **תשובה:** בחניוני דרג א' הכל נעשה עם הזמנה מראש.

גב' יעל אולק:

קודם כל צורם לי לשמוע שקוראים לנגב "מוצר". תפקיד רשות הטבע והגנים הוא קודם כל להגן על הטבע. לא מספיק שבחנו רגישות אקולוגית ולא נראה שזה היה בראש סדר העדיפות, בטח כשבורות לוץ מהווים יעד לחניון לילה בהיקף גדול יותר ממה שהוא היום. מדובר על אזור מבודד בלב שמורה באזור מאוד רגיש אקולוגית. האם יש מחקרים שבדקו השפעות סביבתיות של חניונים בגודל שונה בהיבט של זיהום רעש, אור, סניטציה, דריסות, השפעה על בע"ח וצומח? אני רוצה לראות את החישוב של רגישות אקולוגית שנעשה ואת המחקרים עליהם התבססו, בטח כשבורות לוץ מופיעים כחניון שאתם מבקשים להגדיל.

מר אסף זנזורי:

מסכים עם רוב הדברים שנאמרו. מדובר על מטרה חיובית. אבל, המטרה הראשית שלנו להגן על הטבע מפני פיתוח והשפעותיו בשטחים פתוחים. בסופו של יום השמורות והגנים הלאומיים הם האזורים החשובים ביותר לשמירת הטבע בישראל ולכן חשוב מאוד להתייחס אליהם כך. כאשר אנו רואים שמביאים לשטחים אלה פיתוח אינטנסיבי של 24/7 מבחינת ההשפעה על השמורה זה לא פחות מחוות בודדים. כאשר אנו מסתכלים על מחקרים של רט"ג אנו רואים שכל המחקרים

הראו שזה לא עניין של גודל אלא של פיזור. כלומר, ההשפעה של שטח פיתוח לא משפיע ביחס ישיר לגדלו; גם שטח קטן הוא בעל השפעה גדולה. יש בעיית תאורה, רעש, בעיית תשתיות, שעלולים ליצור מצב שנקבל השפעה שלילית בתוך השמורות האלה.

בסופו של דבר ההצגה יפה אבל זה לא מה שבקשנו להציג. השאלה הייתה האם נעשה בחינה רחבה כלומר, בדיקה מקיפה של משרד החינוך, תיירות? האם נבחנו כלל השטחים והכול נפסל ולכן השמורות זה מה שנשאר? איפה החלופות ההצדקה לפיתוח כזה?

במצב של אין-ברירה נשים את החניון בשמורה, אבל זה צריך להיות פתרון אחרון, לא ראשון. מוצב כאן שקיימת חובה לישון בלב השמורה - זה לא חובה. בנוסף, רטי"ג מציגה מצב לפיו אנשים מוכרחים לישון בחניון מסוג פיתוח אינטנסיבי ליד השביל ולדעתנו, הם מחברים שתי אוכלוסיות; אנשים שהולכים ברגל בשבילים לא מחפשים את החניונים המשודרגים ואם הם רוצים לטעון אחרת - שיציגו מחקר שתומך בזה. אי אפשר לקבל החלטות שכאלה מתוך תחושת בטן.

מר עוזד וינר :

יישר כוח לרטי"ג על שימור ואחזקת האתרים למרות כל הקשיים בתקופה האחרונה. אולי התקופה הקרובה היא התקופה האידיאלית והזדמנות לפיתוח אותם אתרים המיועדים לפיתוח כפי שראינו במצגת, זאת למרות הבעיות התקציביות, כיוון שבחודשים הקרובים תיירים לא יגיעו וכמות המטיילים הישראלים שיגיעו תהיה נמוכה כך שאפשר לבצע במהירות וללא הפרעה לקהל.

אדר' שירי פונדומינסקי :

מצטרפת לשבחים על ההצגה. שותפה לתחושה שהתכנית היא לא תכנית עדיין. למה משדרגים את כל חניוני ג' לכל חניוני ב' בדרום? מאד חסרה ההבחנה בין פיתוח בדרום לפיתוח באזורים אחרים. פיתוח חניוני החוף שונה למשל. יש לדון במרכיבים המיוחדים של כל אזור גיאוגרפי. האם יש הנחיות סביבתיות אקולוגיות לפיתוח מרכיבי החניונים כמחייב? התייחסות במסמך? בהוראות התכנית הפרטניות? הנ"ל משרת גם את ההסברה לציבור הרחב: איסוף מי גשם, חומרים בעלי תו תקן ירוק, פאנלים סולריים, שירותי אקולוגים מסוגים שונים, מבנים בעלי תו תקן ירוק וכו'? טיפול בחניונים ברמה א' שיכול לשרת הסברה?

פרופ' נגה קרונפלד-שור :

חניוני הלילה באים לענות על צורך אמתי. מטיילים בשטח שהולכים מסלולים ארוכים הכוללים לינה צריכים לישון לאורך השבילים. מבחינת שמירת טבע, עדיף שישנו רק במקומות מאושרים, אפילו אם מדובר בחניון שלט בלבד. לכן חייב להיות רצף של חניוני לילה או מקומות לינה אחרים במרחקים סבירים. בנוסף, צריכה להיות חלופה בשטח ללינה בצימרים (מבחינת עלות או אופי הלינה). כדאי לתת מענה לשני סוגי הביקוש האלו באופן מבוקר שיאפשר הגנה על הטבע. בכל החניונים צריך להיות ברור (למשל שלט, הכולל גם מספר טלפון לפניות) מה מותר ומה אסור. ופתיחת חניונים צריכה לבוא יחד עם אכיפה. כמו כן, מצטרפת לבקשה למחקר של ההשלכות של חניוני לילה על השטח שמסביב. יכול להעלות בעיות שניתן היה לפתור אתם אם היינו מודעים אליהם.

גב' אורלי זיו :

חניוני לילה הוא מוצר תיירותי נדרש. יש שינוי בדפוסי הטיילות. יש למקם את החניון ליד שביל ההליכה. אנשים רוצים ללכת ולישון לאורך הדרך ולא להשתמש ברכב. החניונים צריכים להיות סמוכים למסלולי טיול. לא בתוך ישוב או בקתה אלא בשטח. אנשים רוצים לישון קרוב לטבע.

המסלולים בדרום הם או בשמורות טבע או בשטחי אש, כיוון שזו האלטרנטיבה יש להקים את חניוני הלילה בשמורת טבע.

משרד התיירות מעודד הקמת חניונים ע"י פרטיים. ניתנו מענקים, אבל זה עדיין לא קורה מספיק. אם לא נאפשר הקמת חניוני לילה במקומות מוסדרים, אנשים יקימו אוהלים בכל מקום כטוב בעיניהם.

אם לא נסדיר את חניוני הלילה, נקבל את המצב שיש לנו בחופים, אוהלים בכל מקום. כשיוצרים אלטרנטיבות ניתן לקבוע איפה מותר להקים ואיפה אסור וכן ניתן להפעיל פיקוח.

חניונים פרטיים נותנים מענה למשפחות וטיילים בודדים. כי זה עסק בעל היתכנות כלכלית. אין לנו פתרון לבתי ספר, לקבוצות בני נוער, תנועות נוער, תגלית וכ"ו המבקשים לישון בשטח. צריך למצוא פתרון גם לקבוצות אלו. חניון פרטי בדרך כלל מעדיף לא לקבל בתי ספר. כמו כן, רובם אינם גדולים מספיק בשביל לקבל קבוצות גדולות. לא ניתן להכריח פרטי שמקים חניון לילה לארח בו קבוצות של בני נוער. אנחנו מבינים שבנושא של הקמת חניוני לילה יש כשל שוק.

הקמת חניוני לילה במכלולי חוף אינם מספיקים. הביקוש עולה על ההיצע.

בשנת 2019 נכנסו כ- 4.5 מיליון תיירים.

אנחנו רואים שגם המועצות האזוריות לא מצליחות להחזיק חופי רחצה. העלויות גבוהות ותפעול חוף הוא מעמסה כלכלית.

קיים העניין של הנגישות – היום יש בתי ספר ותנועות נוער משלבים גם נוער עם צריכים מיוחדים. צריך לדאוג שחניוני הלילה יאפשרו לינה גם לאנשים עם צרכים מיוחדים ולכן יש לשדרג את חניוני הלילה ולא להשאיר אותם ברמה הבסיסית ביותר.

אנשים עם צריכים מיוחדים הם חלק מהאוכלוסייה ומהחברה ויש לתת להם מענה, ולאפשר להם לטייל עם כולם. יש לבחון את האיזון בין שמירת טבע וצרכי החברה.

גב' רעיה שורקי :

חניוני הלילה זה ערך. כי לישון בטבע זו חוויה הכי חזקה. לנהל חניון לילה זה מקצוע. יש פלחי שוק שונים : ישראלים – המשפחות, תיירים, מערכת חינוך. הביקוש עולה. זו עובדה.

מועצות אזוריות לא רוצות לנהל חניון לילה. הן מעבירות את זה לרטי"ג. את חוף הבונים המועצה האזורית ביקשה שניקח ממנה.

זה לא עסק כלכלי. צריך שישנו בו 70 איש קבוע כל ערב כדי שחניון יהיה כלכלי.

אדר' זוהר זכאי:

ראוי שתהיה עבודת המשך למה שנעשה ב- 2008 ו- 2012 ושכלל הגופים הנוגעים בדבר יחברו לזאת. המגמות השתנו. מצד שני – אם הייתי מרחיבה את הניתוח של הטבלה שהוצגה מלבד 3 חניונים בדרום (שבטה, ניצנה ושידרית), חניון בבניאס בצפון וחניון סדני עלי (מחנה רשף) במרכז אין בשורה במה שהצגנו. רב התכניות נדונו בוועדה ונכללו במסגרת שינוי 4 לתמ"א 8. אין פה למעט מה שצוין אתרים חדשים שיפותחו. רובם חניונים קיימים שאתם מכירים (הן בפועל והן מבחינה סטטוטורית). הפריסה של החניונים בדרום נעשתה לאחר חשיבה ובתיאום מלא עם התכניות הכוללניות של המועצות. אנו בוחנים כל חניון באם יש אלטרנטיבות שלא בשטח המוגן. לדוגמא בעין גדי. משוועים לקשר עם הקיבוץ להקים את החניון הלילה לא בתוך השמורה. זה לא פשוט. בנחל גלבון – מורדות הגולן, החניון הוא לא ביעוד של שמורת טבע אלא ביעוד תיירותי בתכנית שאנו מקדמים. מברכים על כך שהמועצה האזורית תפתח או יזם פרטי.

מר שאול גולדשטיין: בחניון דרג ב' ו-ג' רוצים מקלחת. הרבה מטיילים רוצים מקלחת. מחפשים חניונים צמודי דופן. בונה מסלולים בתוך הקהילות.

מר גלעד גבאי:

נאמרו רוב הדברים. יזמות פרטית היא דבר חשוב. ברירת המחדל היא שמישהו אחר יעשה את זה. במקומות שמוסיפים חניונים דרג א' – אין אלטרנטיבה אחרת. קיימים מרחבי טיילות ללא חניון דרג א' שהם מרחבי טיילות חסרים שאינם פועלים היטב. יש סיטואציה בה חניונים כמו תמנע ויעלים הפסיקו לקבל בתי ספר. נוצר מרחב טיילות בערבה הדרומית בו לקבוצות גדולות של בתי ספר אין איפה לישון. אנו מבינים שאם זה חסר זה פוגע בשמירת טבע. אם מישהו אחר שיכול יפתח חניון - נשמח. אין לנו משהו אחר להצמד אליו. זה אחרי כל הבדיקות. נבחנו חלופות. העניין האקולוגי נבחן. השפעות שוליים – מנסים בכל מה שיכולים לצמצם את הדבר הזה. חניוני דרג ב' שהיו פעם דרג ג' ישנים בהם גם כיום. השדרוג הוא להסדיר שלא תתעופף האשפה, מים זה לא משהו חדש. זה רק שדרוגים לטובת הטבע. בראייה 20 שנה קדימה לא צריכים להיות עוד. אם כל מרחב טיילות יש לו חניון דרג א' לא צריכים יותר מזה.

גב' תמר רביב: איך האמירה ששביל ישראל צריך כל 15 ק"מ חניון מתיישב שלא צריך עוד חניונים?
מר גלעד גבאי: יש חניונים גדולים בשטח שיש להם רגל כלכלית של צימרים ואירועים. מישהו פרטי עושה זיקוקים, חגיגות וכד'. רט"ג לא עושה.
מר יוסי שכטר: לחץ כלכלי עליו יגרום ליזם כל הזמן לבוא לבקש עוד צימרים ודברים. מצב הפוך ממה שאנו עושים. איזון מלא בין טבע לסביבה.

מר שאול גולדשטיין:

אין שום דבר שעובר מהצד. הנקודה שלנו היא מתוך שמירת טבע. במכתש רמון החליטה הממשלה בואו תחזירו את המכתש להיות טבעי. ולאט לאט שוקם המכתש. חברת חשמל מטמינה את כבל החשמל. בתוך המכתש היה חניון לילה. אחרי מאבק שלם שולם כסף ליזם הפרטי. אפיון ההפעלה לא תאם את צורכי הטבע אלא את הצרכים הכלכליים של היזם. במקום זאת עשינו חניון שקט. מי שנכנס כיום לחניון רואה מקום שמוטמע בסביבה לחלוטין. יזם פרטי קיבל את חניון גבס. בלב המכתש שתל דקלים. וכעת הוא רוצה קומה שנייה. בלב הרמון – או שאנו נקים את החניון או שיזמות פרטית יקימו חניון רועש. הדבר הזה לא פשוט. ליזם פרטי יהיו קשיים כלכליים ימכור זאת הלאה. התהליך לגמרי מידתי. יושבים על תכניות ארציות. יש הבדל בחוק בין שמורות טבע לגנים לאומיים. עשינו דיונים רבים על חניוני לילה באזור ירושלים. לא נמצאה הצדקה. סקטור פרטי – יש כשל שוק מאד גדול. הרבה חניונים פרטיים נסגרים ואנו קטליזטור. שביל ישראל לאופניים היה קטליזטור טוב בתוך ישובים. הביא תעסוקה לפריפריה. אנו עובדים עם כל החניונים שלנו כרשת. נעשה ונעשים ניסיונות לסייע ולהניע הקמת חניונים בצמידות לקיבוץ אלמוג ולקיבוץ עין גדי, כרגע לא מסתייע. השפעות חניוני לילה – בהחלט החניונים שלנו שקטים, בלי תאורה מאסיבית. יש אכיפה.

מר אסף זנזורי: עקרון ראשי בתכנון הוא בדיקת חלופות. אנו מבקשים בדיקת חלופות. ורק לאחר בדיקה מקיפה של משרד החינוך, תיירות ורטי"ג יש לבחור את מרחב הנכון לחניון לילה.

פרופ' ערן פייטלסון:

מנקודת ראות ארצית יש שלושה מרחבים:
אזור הדרום
החופים

האזור הים תיכוני – צפון ומרכז. יש סוגיות שונות באזורים שונים. בהעדר מענה רואים מה שרואים היום לאורך החופים – לינה לא מוסדרת לאורך החוף שפגיעתה רחבה. בדרום ובחופים יש חשיבות לחניונים מבחינת ניהול השטח. אם אין מענה חיובי אנשים ימשיכו להיות בכל מקום. מדיניות החניונים יוצאת מנקודת מוצא נכונה של שמירת טבע ונופש בחיק הטבע. באזורי החוף והדרום יש לברך על הקמת החניונים כחלק ממדיניות כוללת. היום אנו לא מדברים על חניון ספציפי אלא על הרעיון שיהיה חניון כדי ששאר השטח בלילה יישאר פנוי, שכן חלק גדול מבע"ח פעיל בלילה. לכן חשוב שנרחיק את בני"א ונרכז אותם בחניונים. לעומת זאת, באזורי צפון ומרכז חניונים צריכים לתת מענה לכשלי שוק, בשונה מהדרום והחוף שם המטרה להוציא את האנשים מהטבע.

כשלי השוק נובעים מהעדר מענה לגודל ומהשונויות בהיקף הלינות. חניונים גדולים המיועדים לבתי"ס ותנועות נוער בעיקר עובדים לפי תמחיר. רוצים שילדים יצאו לישון בחוץ וכאמור יש שונות בביקושים. לחניונים פרטיים קשה לעמוד בשונות זו. לעומת זאת רטי"ג יכולה לספוג הפסדים. לא יסגרו חניון ולא ימכרו אותו כמו בשוק הפרטי ברגע שאינו כלכלי. לכן יש מחסור בחניונים הנותנים מענה לבתי"ס ותנועות נוער.

מה שחסר לנו כעת זה מסמך תכנית. משהו מעבר למצגת. ראינו שיש חשיבה חדשה. מסמך מדיניות שהוא האמצעי איתו ניתן לעבוד על הצעות קונקרטיות. כי אז יש תורת הפעלה כתובה. כמו"כ צריך לקחת את הצעד הנוסף למסמך – מהם ניתוחי הרקע, מהם ההליכים הפנימיים, כשמחליטים לשדרג מדרג ג' לדרג ב'. מתי מחליטים לעבור מדרג לדרג, למה קוראים דרג ב'. להציג מה יש במרחב.

החלטה:

1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מברכת על העבודה שנעשתה. עם הרבה מאד חשיבה. זהו צעד חשוב מאד קדימה. כעת אנו רואים לראשונה תמונה כוללת בנוגע לחינוכי הלילה.
 2. אנו רואים בחינוכי הלילה כלי ניהולי. היותם כלי לניהול השטח הפתוח נכון בעיקר לאזור הדרום ולחופי הים. החניונים דרושים במרחבים אלו בכדי לרכז ביקושים כדי לשמור על המרחב הפתוח חופשי בלילות.
 3. באזורי המרכז והצפון ניתן להקים חניוני לילה, אך יש להראות שאין ברירה אחרת - גם מבחינת השוק וגם מבחינת המרחב. על כן יש צורך לאפיין למי החניון נועד לתת מענה. המועצה רואה שיש ביקוש לטיולי בתי ספר ואם רטי"ג לא יקימו ויתפעלו חניונים לא יהיה מענה לבתי ספר ותנועות נוער, שלהן תפקיד חשוב בחינוך לטבע.
 4. אנו מבקשים שיוכן מסמך מדיניות. במסגרתו יבחנו צרכים, שיקולים וקריטריונים להערכת הצעות לחינוכי הלילה.
- ההחלטה התקבלה פה-אחד.**

3. תמ"א 1

פרופ' ערן פייטלסון:

חל שינוי מהותי בנוף הרגולטורי עם אישורה של תמ"א 1 שמחליפה בין היתר את תמ"א 8. מבקש מענת יציב להציג את השינויים הרלבנטיים לעבודת המועצה.

גב' ענת יציב – מנהלת אגף מקרקעין, חטיבת מור"ן, רשות הטבע והגנים:

הצגת תמ"א 1 בדגש על שמורות טבע, גנים לאומיים ומועצת גנים:

תמ"א אחת פורסמה לאישור בפברואר השנה. בין תכניות שהתמ"א מחליפה, נמצאות גם תמ"א 8 ותמ"א 22. יעודי שמורת טבע, גן לאומי והיערות נכנסו לפרק שטחים מוגנים שבחטיבת השטחים הפתוחים. לעומת זאת, שמורות הנוף שהיו בתמ"א 8 ולא שונו בתכנית מפורטת, הוטמעו בתמ"א כיער נטע אדם (אם סומנו בתמ"א 22 כיער ובשטחן יער נטוע) או כשמורות טבע (אם בשטחן חורש טבעי).

שמורות הטבע - נועדו לשמירת המגוון הביולוגי, המערכות האקולוגיות ובתי הגידול הטבעיים והייחודיים, יחד עם זאת, כשנדרש ניהול, ויסות או קליטת קהל מבקרים ניתן בתנאים מסוימים לאשר מבואה או חניון לילה.

הגנים הלאומיים - נועדו בעיקר לשמירה וחיפה לציבור של ערכי היסטוריה ומורשת, אתרי עתיקות וארכיאולוגיה. אך הם כוללים גם שטחים טבעיים ושטחים לצרכי פנאי בחיק הטבע. לפיכך, תכנית המייעדת שטח לגן לאומי תכלול התייחסות לחלוקה תפקודית זו, לרבות התאמת השימושים המוצעים בה לחלוקה זו.

המקרים בהם נדרשת התייעצות עם המועצה:

1. בגן לאומי מוסד תכנון רשאי לאשר בתכנית שימושים ופעולות, מבנים ומתקנים והכשרת שטח לתכליות הדרושות במישרין להשגת היעוד העיקרי של הגן הלאומי ולהנצחת ערכיו, בהתאמה לחלוקה לתפקודי השטח שבו. במסגרת זו, ניתן לאשר בינוי והשמשת מבנים קיימים הנדרשים לקיום פעילות הנשענת על ערכי האתר ומשמעותו ההיסטורית והארכיאולוגית, ופעילות של פנאי בחיק הטבע לאחר התייעצות עם המועצה.
2. בשמורת טבע בה נדרש ניהול, ויסות או קליטת קהל מבקרים, ניתן לאשר בתכנית מבואה או חניון לילה. אישור מבואה או חניון לילה רק באלו המנויות בנספח ג' "חניוני לילה ומבואות בש"ט". גודל שטח המבואה (למעט סככות ושירותים ציבוריים) לא יעלה על 300 מ"ר. התייעצות עם המועצה: מבואות בהיקף בינוי העולה על 300 מ"ר, וכן מבואות וחניוני לילה מעבר לאלו שבנספח. יש לציין כי על גנים לאומיים לא חל סעיף זה של מבואות וחניוני לילה.
3. תכנית הכוללת דרך בתחום ש"ט או ג"ל, כשהדרך עוברת בגשר אשר מוסד תכנון קבע לגביו, לאחר שהתייעצות עם המועצה, כי הוא מאפשר את המשך התפקוד האקולוגי ואינו פוגע באופן מהותי בערכי נוף ומורשת.

4. תמ"א 8 אפשרה שינוי יעוד משמורות וגנים בהיקף של עד 1/3 מגודלם. עפ"י תמ"א אחת, ההיקף הכולל של השטחים של השמורות והגנים שניתן לשנות ייעודם לא יעלה על 15% (עפ"י נספח ג' 1 "היקפי השטחים המיועדים לשמורות טבע ולגנים לאומיים"): עד 7% - באישור הועדה המחוזית. 7% ועד 15% - באישור המועצה הארצית. השינוי לאחר התייעצות עם המועצה ורטי"ג.

5. בשינוי ייעוד של שמורת טבע או גן לאומי לשטח מוגן אחר, לאחר ששקל מוסד התכנון את ערכי השטח, תנאיו ותפקודיו, כמפורט במטרות ובעקרונות של התמ"א ולאחר התייעצות עם רטי"ג והמועצה.

ניתן להעביר תשתיות בתחום שמורות הטבע והגנים הלאומיים ששטחם לא יעלה על 15% משטח השמורה או הגן. תכניות אלו לא נדרשות להגיע למועצה. כנ"ל לא נדרשות להתייעצות דרכים המשרתות את השמורה או את הגן הלאומי, או את השימושים המותרים בתחומם, ודרכים העוברות במנהרה ללא פגיעה בפני הקרקע.

שינוי יעוד מיער לשמורת טבע שנדרש עפ"י תמ"א 22 להגיע להתייעצות עם מועצת גנים, עפ"י תמ"א 22, אינו לא נדרש להתייעצות זו.

חשוב לשים לב כי ההתייעצות הנדרשת על פי התמ"א, תוגש למוסד התכנון תוך 45 יום מיום קבלת הפנייה. עפ"י הסעיף בתמ"א - לאחר שעבר פרק הזמן שנקבע, מוסד התכנון ידון בתכנית גם ללא קבלתה.

פרופ' ערן פייטלסון:

מבחינת רוב הדברים חלו הבהרות. בתמ"א 1 יש הרבה דברים חיוביים. יחד עם זאת, יש כמה נקודות בעייתיות. לגבי תשתיות: מה שקורה בפועל שאם מסומנת תשתית ארצית לא יכולים לחסום אותה. הגיעו אלינו תכניות מפורטות לתשתיות לצורך גריעה. יש הרבה מאד פרמטרים שצריך לכוון אליהם בתכנון מפורט. לכן גם אם לא מנענו את ביצועה של אף תשתית היו לנו תשומות לדברים. על כן יש פגיעה ברגע שהתשומה הזו לא נכנסת.

בסעיף 2.4.2.5 מדוע שלרטי"ג לא יהיה נציג. חלק מהמשרד להגנת הסביבה לא בהכרח מכוון לצד האקולוגי. לכן חשוב שנציג רטי"ג יוכל להעביר תכניות גם לשולחן זה.

מאחר שתהליך תמ"א 1 עוד לא הסתיים מבקשים במסגרת התהליך לא להחריג דרך או מס"ב מהצורך בהתייעצות עם מועצת ג"ל ושי"ט. יש חשיבות עניינית שיגיע לכאן שכן אנו מסתכלים על תכניות מזווית שמוסדות התכנון כרגיל פחות מסתכלים.

ראוי שהנהוג יעוגן כחובה. כעת נאמר במובהק שלא יבוא בפני המועצה. ומקרים חריגים יהיה רק נציג המשרד להגנת הסביבה. זהו שינוי ביחס לתמ"א 8 שאינו נכון עניינית. אי לכך מבקשים שבמסגרת העדכונים והשינויים בתמ"א 1 הנושא יועלה.

שאלה: מה קורה לכל ההפניות לתמ"א 8 בתכניות אחרות?

גב' תמר כפיר:

תמ"א 8 מחליפה את תמ"א 1. בתכניות מאושרות בהן ההוראות מפנות לתמאות המקור – ההפנייה תהיה לתמ"א 1, שהחליפה אותן.

בתכניות מאושרות בהן מתייחסים ליעוד קרקע שהיה בתמ"א המקור ואינו מוגדר בתמ"א 1, כמו שמורות נוף, ההתייחסות היא לקבוע בתמ"א המקור, שכן ניתן לאמר שהתכנית המאושרת "אימצה לתוכה" את ההוראות של התמ"א, במקרה זה תמ"א 8.

שינוי נוסף בתמ"א 1 הוא שעד כה אישור של שינוי יעוד היה לתכנית, וכל תכנית חדשה על אותו שטח נדרשה אף היא לאישור. הוראה זו עדיין קיימת, אלא שמוסד תכנון המוסמך לאשר את השינוי יכול לקבוע שהשינוי הוא לשטח, ואז תכנית נוספת כבר לא תידרש לאישור (והוא יכול גם לאשר בתנאים). רוצה גם לעדכן כי מנהל התכנון עובד על מנגנון אינטרנטי למעקב אחר הקלות, מה שיוכל לסייע בהבנת המרחב והשינויים שנערכו בו לאורך זמן, לרבות בקרה על היקף השינויים שמקודמים.

אחד החידושים של פרק המוגנים בתמ"א 1 הוא הצורך במסמך נילוה, במסגרתו יש לפרט את כל השימושים, מיקומם, היקפם ונחיצותם ולנמק את החלטה בהתייחס לכך. בכל הנוגע לגן לאומי נקבע גם כי יש להתייחס לאבחנה לגבי השטחים הכלולים בו בין שטחי עתיקות ומורשת, שטחים טבעיים או שטחים לפנאי ונופש. אין ספק כי השימושים המוצעים ומיקומם ראוי שיקבע ויתייחס לכך.

הערה אחרונה לגבי הוראת המעבר, המשמשות כגשר בין תמ"א 8 לתמ"א 1. למשל תכנית שתחילתה בעת שתמ"א 8 הייתה תקפה והמשכה בעת תחילתה של תמ"א 1. הוראות אלה נותנות למוסד התכנון את הסמכות להמשיך את ההליך, גם אם אינו תואם לתמ"א 1, ובלבד ותאם לתמ"א 8 (או שהתקבל אישור) בתנאי וקיים דיון ונימק את החלטתו.

ד"ר מיכל גרוס: נושא חלוקת שמורת נוף: האם מקובל עלינו.

פרופ' ערן פייטלסון: ביטול שמורות נוף אינו על דעתי. אך דעתי לא התקבלה. היו לנו דיונים על כך. שמורת נוף מהווה להבנתנו שכבה נוספת. מהותה שמירת נוף ואפשר להסתכל על היבט נופי. זה לא ניהול שטח. עורכי תמ"א 1 הפכו הכל ליעודי שטח. במצב זה קילפו את שמורות הנוף ואמרו מה היה מתחת ובהתאם לזה קבעו.

החלטה:

1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע רושמת בפניה את אישור תמ"א 1 ומברכת על שיפורים שנעשו במסגרת זו בכל הנוגע לשמורות טבע וגנים לאומיים.
2. לאור העובדה שיש תשומה של המועצה ושל רטי"ג לעניין התכנון המפורט של תשתיות העוברות בתחומי ש"ט וג"ל, גם אם אין לנו זכות וטו, יש לחזור לנוהג הקיים לגבי תשתיות ולעגנו בתמ"א 1. קרי, יש להביא אותן להתייעצות עם מועצת ג"ל וש"ט. אנו מבקשים שהדבר יעוגן במסגרת העדכונים הנערכים בתמ"א 1.

3. עלתה אי בהירות לגבי שמורות נוף המעוגנות בתכניות מתאר מחוזיות, ואשר ייעודן לא שונה עם ביטול תמ"א 8. בתכניות אלו יש הפניה לתמ"א 8. אך הפניה זו באה כדרך להמנע מ"העתק הדבק" מתמ"א 8. אי לכך אנו רושמים לפנינו את פרשנותה של נציגת מנהל התכנון שההוראות שחלו בתמ"א 8 לגבי שמורות נוף אלו נותרות בתוקף, ובכללן הצורך להתייעץ עם מועצת ג"ל וש"ט.
4. תמ"א 1 דורשת שהתייעצויות יושלמו תוך 45 יום. לאור העובדה שההתכנסויות של מועצת ג"ל וש"ט הן בטווחי זמן ארוכים יותר במקרים בהם יש צורך לתת מענה בין שתי ישיבות, תהיה אפשרות לדון בתכניות הרלבנטיות בזום. הדיון יהיה קצר על נושא קונקרטי.
- ההחלטה התקבלה פה אחד.**

4. תכנית 303-0792911: חוף הבונים-פנאי ונופש לציבור:

מטרת הדיון: נדרשת התייעצות עם מועצת גנים לנושאים הבאים בפרק המוגנים בתמ"א 1: לעניין חניון לילה בשמורת טבע לפי ס' 4.2.2.5 א' בתמ"א, לעניין שימושים ובנייה בגן הלאומי לפי ס' 5.2.2 בתמ"א.

אדר' זוהר זכאי - מרכזת תכנון סטטוטורי, חטיבת מור"ן, רשות הטבע והגנים:

מציגה מתוך מצגת: מראה תצלום אוויר של המפרץ נשוא הדיון.

ניתן לראות בברור כי הציבור מצביע ברגליים ובא להתרחץ ולשהות במפרץ. המבנים הבנויים בחוף ובתוך השטח הירוק ממזרח לדרך נמצאים תחת צווי הריסה שמוארך מעת לעת.

שמורת טבע חוף דור הבונים הינה שמורת טבע חופית צרה, ארוכה ומרהיבה הכוללת מספר בתי גידול חופיים: רכסי כורכר, טבלאות גידוד, מפרצים חוליים, דיונות חוליות וקטעי מלחה קטנים. בהתאם, המגוון הבוטני הנו גדול במיוחד.

השמורה מהווה אבן שואבת למטיילים ונופשים לאורך כל ימות השנה.

מבחינה סטטוטורית השמורה הוכרזה ב-3 תכניות שונות (האחרונה מ-2018). 4.5 ק"מ (קו אווירי). בפועל רצועת חוף מפורצת.

בשנת 2014 אושרה תכנית חכ/1/יג'. התכנית הגדירה בצפונה חוף רחצה כפרי, ומדרום מזרח לו אזור לשהיית לילה וכן שני מוקדי ביקור. האחד צפוני המשרת את חוף הרחצה ואזור שהיית הלילה והשני דרומי המשרת את באי השמורה. בנוסף סומן מוקד תפעולי. בפועל מטעמי בטיחות ושמירת חיי אדם הוכרז כאמור, חוף הרחצה במפרץ הסמוך למוקד הביקור בשמורה והתאפשרה בו שהיית לילה – המפרץ נשוא הדיון. חוף הרחצה הצפוני המאושר סטטוטורית לא קודם ולא פותח ואין בכוונת המועצה לפתחו. כיום, כ-6 שנים לאחר אישור התכנית אין מנוס מלבצע חשיבה מחודשת ביחס למערך קליטת הקהל ברצועת חוף זו ולערך שינוי לתכנית.

התצלומים מראים את המצב לפני ההכרזה: ממחיש את כמות הביקושים. מספר המשתמשים ברצועה הוא עצום.

כאמור היות והציבור מצביע ברגלים ואין בכוונת המועצה האזורית לפתח ולנהל את חוף הרחצה הצפוני, וכן לאור המצב הבטיחותי, הוחלט שהחוף הזה (במפרץ) יוכרז. החוף מוכרז מזה 3 שנים. הכרזתו מתחדשת משנה לשנה. יש פה סיטואציה יוצאת דופן.

מבחינה סטטוטורית בשמורה מוכרזת אסור חוף רחצה וכן שהיית לילה, ומגד פועל חוף רחצה מוכרז.

הנושא עלה לדיון אצל המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, ארז קמיניץ, שהבין את המצב וקבע מתווה להסדרה.

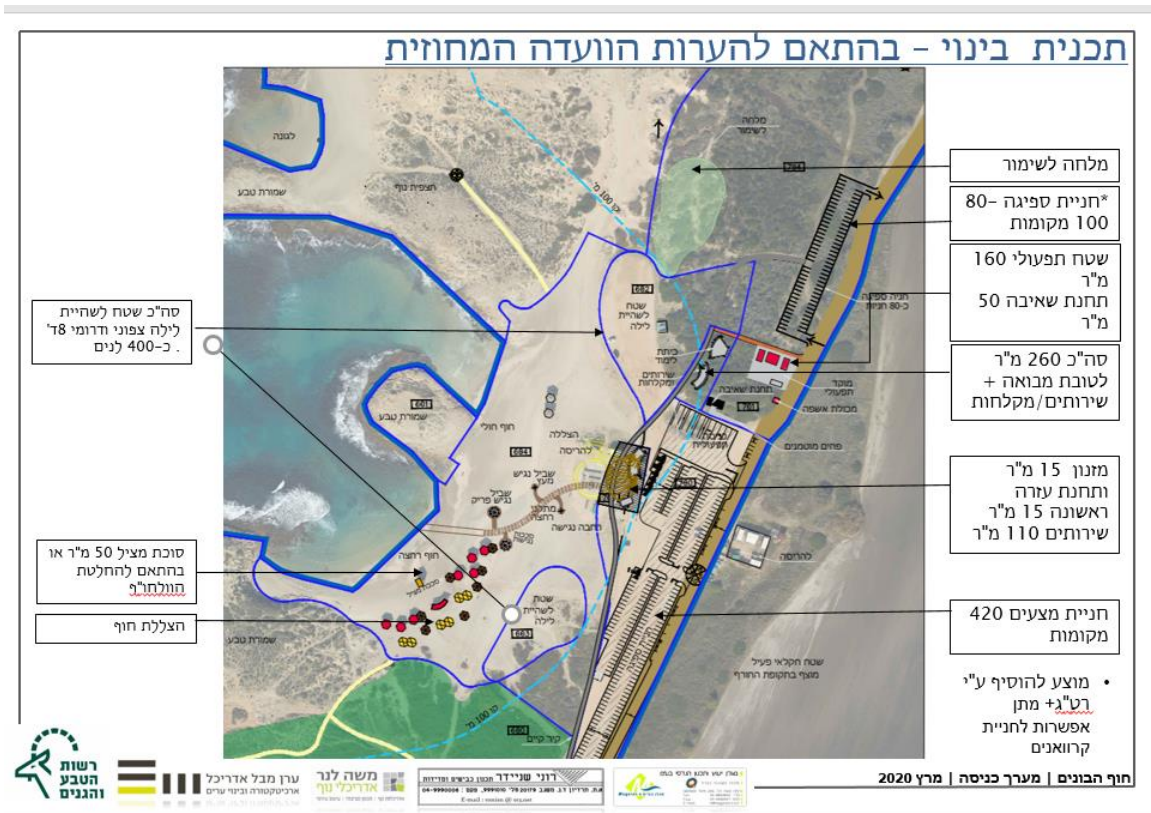
לשמורה מגיעים כ- 200,000 מבקרים בשנה. נמצא במגמת עלייה. החוף פעיל בעונת רחצה ומחוצה לה.

רט"ג נדרשה להציג תפיסה כוללת למרחב שבין דור נחשולים לנווה ים. כל השטח מקודם כשמורת טבע כאשר במרכז מוקד קליטת קהל אקסטנסיבי שמאפשר שטח לשהיית לילה וחוף מוכרז, דהיינו התכנית המוצגת.

מאז שהשמורה הוכרזה אין לינה במפרצים מדרום.

התכנית בעצם מאחדת את כל השימושים מתכנית חכ/1/יג' לאזור אחד אליו מתנקז הקהל והופכת לגן לאומי את כלל השימושים למעט שמורת הטבע. מדובר על איחוד המוקדים במטרה לייצר רצף שמור. התכנית מחלקת את השטח לתאי שטח ובהלימה קובעת את התכליות והשימושים.

מציגה את תכנית הבינוי המוצע:

- חוף רחצה עם סככות הצללה.

- מסדירים את החנייה הקיימת. בקשנו להגדיל את החניה בסמוך לחניון הלילה. יש לציין שהנושא לא קיבל התייחסות בהחלטת הוועדה המחוזית, וכן הוועדה פסלה את חניון הקרוואנים.

התכנית מציעה שני שטחים לשהיית לילה. דהיינו מתן אפשרות להקמת אוהלים לזמן מוגבל ובתיאום ללא כל בינוי בהיקף של עד 8 דונם – כ- 400 איש. הוועדה המחוזית מצאה לנכון לתת מענה לציבור לשהות על החוף. קיים קיר בנוי בגובה 40 ס"מ שתוחם את שטח שהיית הלילה הצפוני ועמודי עץ בדרומי כך שנמנעת זליגה.

- תומכת בשטחים אלו של שהיית לילה בכפוף לדיוקם.

כיתת הדרכה עוברת אזור בסמוך לאזור התפעולי ולמוקד השירותים והמקלחות הצפוני. יש לדייק את תא השטח כך שיוצא מחוץ לתחום ה-100מ'. מוצעים 260 מ"ר לטובת שירותים ומבואה. בתחום המוקד החופי התכנית מציעה תחנת עזרה ראשונה 15 מ"ר + 15 מ"ר מזנון + 110 מ"ר שירותים ומלתחות לטובת חוף הרחצה.

נשאלה שאלה לגבי הלינה. הוסבר כי הלינה עד 2016 הגיעה עד קו המים, על טבלאות גידוד. עם אכרזת השמורה חלה הסדרה, שטח הלינה נתחם עם עמודונים מעץ. השנה לא התקיימה לינה, יחד עם זאת אנו חושבים שנכון לאפשר שהות לילה מבוקרת לציבור שנשענת על תשתיות חוף הרחצה. אין מדובר בחניון לילה אלא חניון. תחום הפוליגונים דוייק ע"פ האקולוגים ובתאום עם הוועדה המחוזית.

במענה לשאלה, כיום התכנית לא מציעה חניון קרוואנים. הוצע במקור אך נפסל ע"י הוועדה המחוזית. נשאלה שאלה למה לא להסיט את שטח שהיית הלילה מזרחה יותר? הוסבר ההליך שהתנהל אל מול הוועדה המחוזית, כולל בדיקה אקולוגית. הוצעו במקור שטחים נרחבים יותר שצומצמו. הוועדה קבלה את הצעת רט"ג לחלק הדרומי המאפשרת במשורה חווייה של שהיית בסמוך לחוף שבשטח שערכיותו נמוכה יותר ואין בו שימוש לחוף רחצה ואת השטח הצפוני ביקשה שנצמצם ל 5.5 דונם ולתחום אותו במערב בקיר הקיים.

סך שני השטחים יגיע ל- 8 דונם כפי שהיה בתכנית המאושרת.

הלינה תהיה בתיאום מראש בהתאם לקיבולת שנקבעה בתכנית ולפרק זמן קצוב. קיימת כבר כיום מערכת הזמנות מפורטת לחניוני הלילה. בנוסף, מבקשים לדייק את גבולה המערבי של התכנית ולהתאימו לתכניות החלות. יש פה לקונה כתוצאה ממיפוי ישן, קנ"מ וכד'. קיים רווח בין גבול התכנית שהנו בהתאם לחכ/1/יג לגבול השמורה החופית המוכרזת. מבקשים להתאים את הגבולות להשקה. מדובר ברצועה שבחלקה הרחב ביותר מגיעה ל- 50 מטר.

דיון פנימי:

גב' תמר כפיר:

רואה בחיוב את התכנית המתייחסת לשטחים הערכיים ומרחיבה אותם. יחד עם זאת יש מספר קשיים.

לגבי הגן הלאומי ראוי היה שהמסמך הנלווה יתייחס לשטחים השונים הקיימים בו, בכלל זה השטח שנקבע לשימור, ויקבע את השימושים ומיקומם בהתייחס לכך, אלא שאין לכך מענה ולכן קשה להתייחס. כך גם אין כל התייחסות לשטח הגן הלאומי בחלקו הצפוני.

לפי נספח הבינוי מסומן חניון בתחום ה- 100 מטר, שימוש שאינו תואם את ההוראות לשמורת טבע בתחום חוף הים בתמ"א 1.

למיטב הבנתי המבואה מוצעת בתחום מכלול חוף ואינה צמודת דופן, לכן מציעה לבחון זאת בפרק החופים.

חושבת שיש לתת התייחסות פרטנית לנושא הקארוונים.

בכל הנוגע לנחל מהר"ל. במסגרת התכנית האסטרטגית אנו רואים חשיבות לשמירה על משאב המים, בכלל זה הנחלים, ובמסגרת ההמלצות אנו סבורים שיש לסמן את הנחלים כפוליגון, ולא כציר. במקומות בהם הוא עובר ביעוד של שטח מוגן, ניתן לקבוע יעוד כפול, כדי לסמן את הנחל אך גם לשמור על רציפות שמורת הטבע.

בכל הנוגע לסימון חניון הלילה בתחום חוף הים, מהדברים שעלו בדיון יתכן ולא מדובר בחניון כי אם בסימון השטח שרק בו תותר הגבלת אוהלים. מוצע לבחון זאת, שכן במקרה זה יש הגנה רבה יותר על יתרת שטחי השמורה.

גב' הדר סלע - ועדה מחוזית חיפה:

התכנית נבחנה לעומק ונדונה במספר ישיבות, ולאור התיקונים של הוועדה המחוזית היא מאוזנת וראויה. מדובר בשמורת טבע קולטת קהל, ויש לאפשר תנאים נאותים גם עבור אוכלוסייה המבקשת סוג כזה של בילוי בחופי הים.

לתפיסת הוועדה המחוזית, בתחום ה- 100 מטר וחוף הרחצה, יותרו רק בינוי ושימושים הנדרשים לצרכי החוף, שהם מזנון הצלה ועזרה ראשונה מלתחות ושירותים.

כמו כן העיקרון התכנוני הוא שיש לצמצם את הבינוי כלפי החוף ולהשאיר פתיחות תכנונית. בהתאם לכך הוועדה התירה רק בינוי מצומצם בחזית כלפי החוף, עבור שימושי החוף שהזכרתי שהם יותרו בשטח מצומצם יחסית בתחום המגרש המאושר קודם לבניה. כן הוסטו מזרחה והצידה וצומצמו חניוני הלילה, והמבואה והשטח התפעולי הועברו לעורף המתחם מאחר שלא מחויבים להיות בקו הראשון לחוף והם צריכים להיות מעבר ל- 100 מטר.

לגבי תמ"א 1 – נכון להסתכל מה נכון לשים בחוף הזה, ולתת את המענה הנדרש במסגרת הגמישויות והאישורים הנדרשים לפי התמ"א. בכלל זה הוועדה פרשה שניתן להקים חניוני לילה בשמורת הטבע בחוף, בהתניית האישורים שפורטו בהחלטה.

גב' תמר רביב : איך ישפיע על מבקרים שיגיעו?

מר שאול גולדשטיין : בחוף הים הזה לנים אלפי אנשים. קיבולת התכנון לא תספיק לדרישה. האתר לא עונה לביקושים שיש לאזור הזה. גם במלוא הקיבולת אנשים נכנסים. אין לנו שליטה על זה.

גב' תמר רביב : האם יש מלחה?

אדר' זוהר זכאי : עשינו דיוק לקראת הדיון המחוזית, מופה שטח המלחה ויקבל ביטוי במסמכי התכנית. לגבי צבי ים המפרץ הזה הוא סלעי. אין צבי ים. לעומת זאת באזור החולי מצפון (אותו אזור בו אושר חוף רחצה) יש עלייה של צבי ים וכמובן צפונה לו. יש גם בדרום בחלקים החוליים.

מר אסף זנזורי :

לעניין הקרוואנים יש לטפל בבעיה וכבר מתחילים ניצנים כמו בחוף כרמל אבל לא צריך להחליף את הקושי שלנו באכיפה בפיתוח ב-100 מטר. לעניין הסטאטוטוריקה, לא ראיתי מקום לפרשנות; פה מאפשרים שהיית לילה, בשמורת טבע בתחום חוף הים ומבואה במכלול חוף בתמ"א 1 (זה גם לא צמוד דופן וגם לא מותר בשימושי חוף רחצה). חשוב שרטי"ג לא יהיו הגורם שפורץ את ה-100 מטר, שטח שמוכר בכל מערכת התכנון ובקרב הציבור כאזור שחשוב לשמור אותו חופשי ופתוח.

ד"ר יובל ברוך : אם יחצו קו אדום, תהיה לכך משמעות גם לתכניות אחרות.

אדר' זוהר זכאי : יש לציין כי הבינוי לטובת המבואה אושר בתכנית חכ/1/יג.

גב' יעל אולק :

מאוד מצער שמציגים את אחת השמורות היפות בארץ ולא מתחילים בהצגה (אפילו עמוד אחד) של ייחודיות האקולוגית של השמורה, אלא ישר צוללים לתכנון. מדובר על בית גידול ייחודי ואני לא מסכימה עם הטיעון שכל רצועת החוף תשתמר אם יסדירו את החניון ויגדילו אותו. נהפוך הוא, בכל אזור חוף הכרמל זו השמורה היחידה והמקום היחיד בו ניתן לאכוף ולווסת את כמות האנשים ולא להסתמך על יכולות האכיפה של המועצה. לומר שזה ימנע משאר האנשים להגיע לרצועת החוף הצפונית זה לא להכיר בכלל את האזור. מכל מושב כיום יש גישה לחוף שמצפון לשמורה והגדלת חניון הלילה לא תמנע מאנשים להגיע לשאר השטחים. לא מבניה את ההגיון שעומד מאחורי התוכנית ולא מסכימה עם הדרך הזאת. לא מובן לי למה רטי"ג דוחפת לבניה בתחום ה-100 מ'.

ד"ר מיכל גרוס :

אם זה היה תלוי בי לא הייתי עושה שם חניון לילה בכלל! לא מסוג א' ולא סוג ב'. לינה יוצרת שהות ממושכת במקום ומגדילה מאוד את ההשפעה על הסביבה.

שמורת הבונים דור זו שמורת טבע עשירה מאוד במגוון צומח חולות וכורכר, חוף סלעי ייחודי, טבלאות גידוד ומפרצונים יפהפיים. כל אלה ובנוסף לשפך נחל מהר"ל, הם בתי גידול שהולכים ונעלמים. פיתוח של חניון לילה במקום הזה זו כניעה ללחץ של הציבור. נכון, יש בעיה חריפה מאוד של לינה פירטית באזור, אבל **חניון לילה לא יפתור אותה**. חייבים לאכוף איסור לינה באזור.

אפשר לחשוב על חניון לילה באזור רחוק יותר מהים. אנשים יטיילו בשמורה וילוונו במרחק מה. זו שמורת טבע לא לנים בה. אם נפרוץ היום את תחום ה-100 מטר עם חניון לילה, נקבל מחר גם מלון. פשוט, אין לינה במקומות רגישים.

פרופ' ערן פייטלסון:

עלו כמה שאלות. בדיון העקרוני הבוקר ציינו שבחוף הים יש לתת מענה לחניונים למי שלא רוצה להיות בכפר נופש. יש פלח שוק של מי שרוצה ללון ליד הים ולא הולך לכפרי נופש. אז עולה השאלה – איפה כן.

במקביל ישנה שאלה של הראייה הכוללת ביחס אל אלו חלופות. האם יש מענה לקרוואנים במקום אחר? כי אם אין, אז הם יהיו איפשהו. מה החלופות? עלו פה שאלות עקרוניות. נספח ג' 1 מאפשר לחרוג אם מוצאים צורך. אנו מעדיפים שיחנו במקום מוסדר ולא בכל מקום. לגבי האכיפה – יש להבטיח שהתכנון לא יגרום לכך שלא תתאפשר אכיפה. קרי, צריך תכנון שניתן לחיות איתו ולא מוביל לישוטרים וגנבים' אין סופי.

מר סלע לב ארי – ועדה מחוזית חיפה:

לנושא הקרוואנים, הוועדה המחוזית בהחלטתה להפקיד את התכנית לחוף הבונים, קבעה שיש להסיר את סימון הקרוואנים, שאינם מתאפשרים בכל אופן כחלק ממסמכי התכנית. מדובר בשטח בעל ערכיות נופית סביבתית גבוהה ביותר ואין מקום לקיים שימוש זה בתחומו. אציין כי מענה ללינה בקרוואנים מתאפשר באזורים אחרים בתחום חוף הכרמל, מצפון לתכנית בנווה ים ובעתלית ומדרום לתכנית המקודמת בקיסריה.

לנושא בינוי בתחום ה-100 מ' הוועדה המחוזית קבעה ששימושים שאינם מתאפשרים בתחום ה-100 מ' בהתאם לתמ"א 1 יוסטו מזרחה ויוגדרו עבורם תאי שטח נפרדים. יש לציין כי גם האוהלים המוצעים בתחום ה-100 מ' בשמורת הטבע אינם כוללים בינוי ותאי השטח בהם הם מוצעים צומצם משמעותית והוסט מזרחה ודרומה. כל זאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הפגיעה בסביבה החופית ולאפשר חוף פתוח ונגיש ככל הניתן לציבור הרחב.

מר שאול גולדשטיין:

בהיסטוריה, החוף היה של המועצה האזורית שביקשה שרט"ג תיקח על עצמה את ניהולו. אנו מנסים להסדיר את החוף. עשינו דבר לא פשוט, ביטלנו תכניות מאושרות שהיו בתחום ה-100 מטר והלכנו לתכנון מחודש. הלינה קיימת, רק מסדירים אותה. החניון קיים. אלפי לנים בלילה.

להכריז שמורה זה קשה. זה חוזה עם הציבור.

תכנון המאהל עצמו – רוב השטח שנוטר לציבור להשתמש בו הוא ברשות רט"ג. לכן רוצים לרכז כמה שיותר אוהלים בתחום אחד.

נושא הקרוואנים – יש 2 סוגים: צימר עם גלגלים: תופעה שמתרחבת. מתפתחים באילת חניונים רבים. ים המלח – באזור המלונות קם חניון קרוואניים המושכרים כצימרים. שניים, מאות קרוואנים שנוסעים ברחבי הארץ. יש להתאים תשתיות כך שיתאימו למציאות. אכיפה היא לא הפתרון.

חוף הבונים – אנחנו יזמנו את השינוי. מול צורכי הציבור. תכנית מידתית - לטענתי מנימליסטית מדי.

מר יוסי שכטר : מבקשים לאשר את התכנית.

פרופ' ערן פייטלסון:

יש חוות דעת אקולוגית, שחניון הלילה ומגרשי החניה הם לא באזור איכותי. כמו"כ במונחים של הדיון העירוני במדובר בחניון דרג ב', כאשר אין בינוי בתחום ה-100 מ', אלא רק אוהלים.

החלטה:

1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע רואה חשיבות שיינתן מענה לאנשים המעוניינים בלינה באוהלים לאורך החוף. מאחר שעדיף שהלינה תיעשה בצורה מוסדרת יש מקום לחניון לילה.
 2. על אף שהתכנית מדברת על אוהלים בתחום ה 100 מטר, ולא על בינוי, המועצה מבקשת מרט"ג לבחון אפשרויות לפריסה קצת שונה, ובכלל זאת תוך עקירה רחבה של שיטה כחלחלה, שהיא ממילא מין פולש.
 3. המועצה השתכנעה מתשובת הועדה המחוזית שיש מענה מחוץ לשמורת הטבע לגבי הקרוואנים. אי לכך אין מקום לקראוונים בתחומי השמורה.
 4. לאור כמות המבקרים המועצה מוצאת שיש מקום למבואה ומרכז פעילות. בו זמנית המועצה רואה בחיוב את ביטול המוקד הצפוני ושינוי הייעוד מחוף רחצה שמורת טבע, ובכך לריכוז פעילות הרחצה והלינה למפרץ בלבד.
 5. המועצה מבקשת לבחון מחדש את ההיגיון בסימון ג"ל. אין היגון ענייני בגן לאומי במקום זה ויש לסמן את כולו כשמורת טבע.
 6. המועצה מבקשת ליצור רצף של שמורה אחת בדופן המערבית, ולסמן את כל השטחים הקטנים הכלואים בין גבולות הפוליגונים לשמורת טבע. ולקדם אותם לאכרזה.
- ההחלטה התקבלה פה אחד.**

5. תכנית מס' 255-0451732 : שמורת טבע נחל אוכם הרחבה

מטרת הדיון : התייעצות עם המועצה לגבי הרחבת שמורת הטבע והמלצת המועצה לאכרזת השמורה בשטח של כ- 1,286 דונם.

גב' רזיה זהבי – מתכנתת מחוז צפון, רשות הטבע והגנים :

התכנית להרחבת שמורת טבע נחל אוכם מוצעת מצפון לדרך 899 ועד לגבול עם לבנון, מצפון למושב נטועה ומדרום למושב שתולה.

מבוקשת אכרזת שמורת טבע נחל אוכם הרחבה בשטח של כ- 1,286 דונם.

התכנית כוללת מספר מתחמים המשלימים ומרחיבים את שמורת הטבע נחל אוכם ונחל שרף ומתחברים אל שמורות טבע מאושרות נוספות בסביבתה.

יש מגוון של בעלי חיים בחורש סבוך ועשיר מאד. יונקים, דורסי יום, זוחלים ודו-חיים, פרפרים. התכנית חלה בעיקרה במרחב תכנון מעלה הגליל, וכן חודרת למרחב תכנון מעלה נפתלי. התכנית נדונה בוועדה המקומית מעלה הגליל בתאריך 23.9.2019 והומלצה להפקדה. התכנית הועברה לוועדה המקומית מעלה נפתלי, אך זו לא דנה בתכנית ולא העבירה התייחסותה במועד. התכנית תואמה עם רמ"י, המועצה האזורית מעלה יוסף, מושב נטועה, קק"ל, משרד הביטחון.

אדר' שירי פונדומינסקי :

לנטועה יש תכנית להרחבה בצד הצפון מערבי של הישוב שגובל בשמורה המוצעת. השמורה המוצעת נצמדה לקו הגוש ויש חפיפה של כ- 4 דונם עם ההרחבה של היישוב כולל קו חיץ להגנה מאש. ביקשנו מרט"ג לעשות תיאום נוסף מול היישוב ומתכנני ההרחבה (משרד צמיר אדריכלים ומתכנני ערים) ומשהב"ש (מחוז חיפה), כדי לדייק את גבולות השמורה למניעת קונפליקט עם היישוב.

גב' רזיה זהבי : נעשה התיאום. מדובר על שטח בשוליים של השמורה.

החלטה:

מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על אכרזת שמורת טבע נחל אוכם הרחבה בשטח של כ- 1,286 דונם, עם דיוק הקווים בהתאם לבקשת נציגת משרד הבינוי והשיכון. **ההחלטה התקבלה פה אחד.**

6. תכנית מספר 261-0630756: כפר מנדא – הרחבה מזרחית צפונית:

מטרת הדיון: מבוקש שינוי ייעוד של כ- 57.7 דונם משמורת טבע בתמ"א 1 לטובת שכונת המגורים.

אדר' אילה רונאל:

שטח התכנית כ- 133 דונם. תכנית לשכונת מגורים חדשה הממוקמת בגבולו הצפוני של הישוב במורדותיו הדרומיים-מערביים של הר עצמון. התכנית נצמדת ממזרח לתכנית השכונה הצפונית-261-0418681, מתחברת אליה וממשיכה אותה.

לכפר מנדא מוכנת תכנית מתאר שמאפשרת טבעת נוספת סביב הישוב. התכנית שלנו משתלבת עם תכנית כוללת של כפר מנדא. תכנית זו קובעת 62 מגרשים בגדלים שונים המיועדים למגורים, בצפיפויות משתנות, החל ממגרשים המיועדים ל-5 יח"ד ועד למגרשים המיועדים ל-16 יח"ד בשטחם. בסך הכל בתחום התכנית מתוכננות כ-577 יח"ד. בנוסף לייעוד מגרשים למגורים, התכנית נותנת מענה גם לצרכי הישוב, וכוללת מגרשים המיועדים למבני ציבור שונים (בית ספר תיכון, בית ספר יסודי, גני ילדים ועוד), שטחים ציבוריים פתוחים המשולבים בכל חלקי התכנית הכוללים נקודות תצפית, הממשיכים את רצף שטחי הציבור המתוכנן בשכונות הגובלות לתכנית. התכנית ממשיכה את רצף שטחי הציבור הקיים בשטח המועצה.

לשמורה מוכנת תכנית מפורטת שמטרתה לדייק את הגבולות עם שמורת טבע הר עצמון. נעשו הרבה דיוקים ביחס לשמורת טבע הר עצמון. קבעה גבולות מדויקים של השטח והיא מסדירה מצב קיים. גבול השמורה הוצמד לקו הכחול שלנו.

מטרת התכנית היא לתת מענה לצורך שטחי מגורים והקרקע האחרונה בתחום בעלות מדינה. מאפשרת יציאה נוספת מהשכונות הצפוניות. מתן מענה לשטחים לשטחי ציבור ומפגש נופי בין הישוב לשמורה. **מבוקש שינוי ייעוד של כ- 57.7 דונם משמורת טבע בתמ"א 1 לטובת שכונת המגורים.**

גב' תמר כפיר:

בעבר הייתה חפיפה של התכנית לשמורת נוף לפי תמ"א 8, אלא שבינתיים אושרה תמ"א 1, המסמנת את השטח כשמורת טבע, שחופפת רק לחלקה המערבי של השכונה ולכן נדרשת המלצת המועצה. היות והשכונה אינה חופפת לתכנית המקומית של שמורת הטבע, מוצע לאשר את הבקשה.

החלטה:

1. לאור העובדה שיודעים מה הדיוק המבוקש בין תמ"א 8 לתמ"א 1, מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מאשרת את שינוי ייעוד של כ- 57.7 דונם משמורת טבע בתמ"א 1 לטובת שכונת המגורים.
 2. אזור החיץ בין השטח המוגן לתכנית הנידונה יתואם עם רט"ג.
- ההחלטה התקבלה פה אחד.**

7. תכנית מספר 257-0381135: מתחם 4 יפיע:

מטרת התכנית: נדרשת התייעצות עם מועצת גנים מאחר שהתכנית חופפת לשטח שמורת נוף בתמ"מ 9/2, נדרש אישור לשינוי יעוד לפי סעיף 7 בתמ"מ א 8.

אדר' פח'רי חביבאללה - משרד אדריכלות ובינוי ערים:

התכנית הוכנה על מנת להסדיר איחוד וחלוקה במתחם 4 על פי תכנית מתאר יפיע מס' 16465. בעת הכנת התוכנית התברר כי מתחייב שינוי בחלק מהוראותיה של תכנית המתאר אשר נקבעו כמחייבת. נדרש תכנון מחדש. לא היו תוספות של ייעודים. על כן הוכנה תכנית בסמכות ועדה מחוזית, אשר משנה חלק מהוראות תכנית ג/16465, זאת בנוסף על איחוד וחלוקה. השינויים כוללים: ביטול סעיף 3.5.14, ביטול סעיף 4.1.1 תת סעיף א-3 לגבי אישור תכניות איחוד וחלוקה, ביטול רצועות שפ"פ הגובלות בדרך מס' 75 וביטול הסעיף 4.14 ד-ד הרלוונטי אליה, ביטול נספח ב – מסמך מחייב אשר קבע שיעור הפקעה לצרכי ציבור. התכנית כוללת סך של 1,250 יח"ד בצפיפות של 6 יח"ד לדונם ומציגה פריסת שטחי ציבור, רצועה ירוקה צמודה לעורק נחל משנה הזורם לכיוון נחל צבי. התכנית הינה המשך ישיר של הישוב הקיים. התכנית חלה על קרקעות משותפות מדינה ופרטיים וכוללת טבלאות איזון.

גב' רזיה זהבי: אין לרטי"ג השגות.

החלטה:

מועצת גנים לאומיים ושמורת טבע ממליצה לאשר גריעה של כ-237 דונם משמונת נוף בתמ"מ 9/2. **ההחלטה התקבלה פה-אחד.**

רשמה : דפנה גימון, מרכזת המועצה

מאשר את הסיכום :

פרופ' ערן פייטלסון – יו"ר המועצה

העתקים :

ח"כ גילה גמליאל - השרה להגנת הסביבה

מר גיא סמט - מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה

מר שאול גולדשטיין - מנכ"ל רשות הטבע והגנים

גבי דלית זילבר - מנהלת מינהל התכנון, משרד האוצר

גבי ירדן כהן - מזכירות הוולנת"ע, משרד האוצר